

MENETTELYOHJEITA KUOLLEEN OIKEUDENOMISTAJAN PERILLISILLE

1. Tekijänoikeudellisen suojan voimassaolo

Tekijänoikeus sekä ns. lähioikeudet ovat kestoaltaan määräaikaista. Eri oikeudet ovat voimassa seuraavasti:

Luovat tekijät

- Käsikirjoittaja, säveltäjä, ohjaaja, lavastaja, valokuvaaja jne.
- Suoja-aika: tekijän elinikä ja 70 vuotta kuolinvuodesta

Esittävät taiteilijat

- Näyttelijä, muusikko, tanssija, jne.
- Suoja-aika: 50 vuotta esityksen tallentamisvuodesta

Valokuvaajat

- Koskee muita kuin teosvalokuvia
- Suoja-aika: 50 vuotta kuvaamisvuodesta

2. Kuoleman vaikutus tekijän- ja lähioikeuksiin

Tekijänoikeus, esittävän taiteilijan oikeus tai oikeus valokuvaan ovat henkilön eläessä osa hänen omaisuuttaan. Oikeudenomistajan kuoltua oikeudet siirtyvät hänen kuolinpesälleen kuten muukin vainajan omaisuus. Siten ne kuuluvat vainajan *jäämistöön*, joka perinnönjaossa jaetaan hänen perillisilleen. Eläessään oikeudenomistaja on voinut myös määrätä oikeudestaan testamentilla.

Kopioisto saa yleensä tiedon oikeudenomistajan kuolemasta julkisista tiedotusvälineistä tai suoraan perillisiltä. Kuoleman jälkeen vainajan tekijänoikeuskorvauksia voidaan maksaa sen jälkeen kun Kopioistolle on toimitettu jäljempänä yksilöidyt selvitykset. Korvaukset tilitetään joko kuolinpesälle tai perinnönjaon tultua toimitetuksi suoraan perillisille tai testamentinsaajalle.

Mikäli vainaja on antanut eläessään Kopioistolle Tekijänoikeussopimuksen ja/tai Valvontavaltakirjan, ne ovat voimassa myös perillisten osalta.

3. Jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän osakkaita voivat olla

- perilliset
- eloonjäänyt puoliso
- yleistestamentin saaja

Niin kauan kuin kuolinpesä on jakamatta, sen hallinto perustuu osakkaiden yhteiseen päätöksentekoon. Kaikkien pesän osakkaiden tai heidän edustajiensa (esim. holhooja tai

uskottu mies) suostumus tarvitaan pesää koskevien oikeustoimien tekemiseen. Tämä koskee myös vainajalle kuuluneita tekijän- tai lähioikeuksia.

Kun kuolinpesä on jakamaton, Kopioisto edellyttää kirjallista sopimusta kuolipesän yhteishallinnosta sekä valtuutetun yhteyshenkilön nimeämistä. Valtuutettu voi olla pesän osakas tai ulkopuolinen. Valtuutus ei vaikuta millään tavoin tekijänoikeuskorvausten tilitysosiin. Kopioisto toimittaa pyydettyä valmiit lomakemallit.

4. Erilaisia perinnönjakovaihtoehtoja

Kun vainajan *koko jäämistö* jaetaan yhdellä kertaa, hänelle kuuluneet tekijänoikeudet tai lähioikeudet voidaan jakaa esim. prosentuaalisina osuuksina kaikille perillisille tai esim. niin että vain yksi perillisistä saa tekijänoikeuskorvaukset. Kaikkiin jakoihin tarvitaan luonnollisesti kuolinpesän osakkaiden hyväksyntä. Kopioisto tilittää tekijänoikeuskorvauksia sille toimitetun perinnönjakokirjan perusteella, joten jakokirjan tulee olla tältä osin selkeä.

Tekijänoikeudet tai lähioikeudet voidaan myös jakaa *erikseen* muusta jäämistöstä riippumatta. Tällaista menetelyä varten Kopioisto toimittaa pyydettyä valmiin lomakemallin. Mahdollisen pesänjakajan tai uskotun miehen osallistuminen päätöksentekoon tulee ottaa huomioon.

Toisaalta tekijänoikeudet tai lähioikeudet voidaan *jättää jakamatta*, vaikka muu omaisuus jaettaisiin. Tällöin menetellään kuten edellä kappaleessa 3 on selostettu kokonaan jakamatta olevan kuolinpesän tilanteessa.

Sen jälkeenkin kun perinnönjako on jo toimitettu eli tekijänoikeudet tai lähioikeudet on jaettu perillisten kesken, Kopioisto pyytää perillisiä nimeämään yhteisen yhteyshenkilön, jolle mm. tilityslaskelmat ja muu posti voidaan lähettää.

5. Kopioistolle toimitettavat asiakirjat

Tekijänoikeuskorvausten tilittäminen oikeille edunsaajille edellyttää eräiden asiakirjojen toimittamista Kopioistolle. **JOKO VAIHTOEHTO A:N TAI B:N MUKAISET ASIAKIRJAT.**

a) kun **kuolinpesä on jakamaton**, tarvitaan

- perukirja
- avioehto (olemassaolo ilmenee perukirjasta)
- testamentti (olemassaolo ilmenee perukirjasta)
- sopimus kuolinpesän yhteishallinnosta (lomake Kopioistosta)
- yhteyshenkilön valtakirja (lomake Kopioistosta)

b) kun **perintö on jaettu**, tarvitaan

- perukirja

- avioehto (olemassaolo ilmenee perukirjasta)
- testamentti (olemassaolo ilmenee perukirjasta)
- perinnönjakokirja (lomake Kopioistosta tarvittaessa)
- osituskirja (mikäli laadittu erillinen; yleensä perinnönjakokirjan yhteydessä)
- yhteyshenkilön tiedot

Muikin asiaan vaikuttava selvitys, esim. uskotun miehen tai pesänjakajan määräys, tulee tarvittaessa liittää mukaan.

Kopioistolle toimitettavan testamentin tai perinnönjakokirjan tulee olla **lainvoimainen**. Tämän osoittaa yleensä itse asiakirjaan merkitty lausuma tai tuomioistuimen antama todistus.

Perillispapereissa mukana oleva valtakirja valtuuttaa ainoastaan hoitamaan kaikki vainajan asiat Kopioistoon päin. Valtuutettu on toisin sanoen Kopioiston yhteyshenkilö.

Asiakirjoista toimitetaan jäljennökset Kopioistolle. Kopioiston valmiit lomakkeet palautetaan alkuperäisinä.

6. TEKIJÄNOIKEUSKORVAUSTEN VEROTUS

Silloin kun tekijänoikeus on saatu perintönä tai testamentilla, sen perusteella saatu korvaus on kuolinpesän taikka perinnön- tai testamentinsaajan veronalaista pääomatuloa. Kopioisto pidättää veron automaattisesti.

7. KOPIOSTON PALVELUT

Kopioiston toimisto neuvoo ja avustaa Kopioiston valvomiin tekijänoikeuksiin ja lähioikeuksiin liittyvissä kysymyksissä yllä kuvatussa laajuudessa. Kopioisto ei anna perunkirjoitukseen, pesänselvitykseen tai perinnönjakoon liittyviä varsinaisia asianaajopalveluita.

Yhteyshenkilöt Kopioistossa:

- Sami Kokljuschkin (juridinen tarkistaminen) sami.kokljuschkin@kopioisto.fi
- Rainer Vallius (tilityspäällikkö) rainer.vallius@kopioisto.fi
- Tiina Tukiainen (tilitykset) tiina.tukiainen@kopioisto.fi

SOPIMUS OSITTAISESTA OSITUKSESTA JA PERINNÖNJAOSTA (JAETTU KUOLINPESÄ)

Perittävä (nimi ja henkilötunnus)

Pesän osakkaat (nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero, sähköposti ja pankkiyhteys)

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Osituksen ja jaon kohde

_____ :n tekijänoikeudet, joita
Kopioisto ry valvoo.

Ositus ja jako

Tekijänoikeudet jaetaan täydellä omistusoikeudella alla mainituin osuuksin seuraavasti:

1	_____	osuus	_____	%
2	_____	osuus	_____	%
3	_____	osuus	_____	%
4	_____	osuus	_____	%
5	_____	osuus	_____	%
6	_____	osuus	_____	%
7	_____	osuus	_____	%
8	_____	osuus	_____	%
9	_____	osuus	_____	%
10	_____	osuus	_____	%

Kopioisto ry suorittaa kaikki _____ :n
tekijänoikeuskorvaukset edellä mainitun jaon mukaisesti.

Hyväksyminen

Tämän jakokirjan allekirjoituksella ilmoitamme hyväksyvämme osituksen ja jaon,
emmeä tule sitä millään perusteella moittimaan.

Paikka ja aika

Allekirjoitukset

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Todistavat
